

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna številka 1 Din**UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko**Cena oglasov**Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15%, dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.**Rokopisi se ne vračajo**

I. LETO

Murska Sobota, 13. novembra 1932.

ŠTEV. 37

Naše nujne zahteve.

Ob priliki zadnjega velikega
zborovanja JRKD. v Mariboru,
na katerem so bili navzoči tudi
nekateri gg. ministri jim je sre-
ski odbor JRKD, v M. Soboti
predložil sledeče prošnje v čim-
prejšnji rešitev.

1) Državna meja, kakor jo je potegnili mirovna pogodba z Avstrijo in Madžarsko, je premnogim našim kmetom razkosala njihova posestva. Večji ali manjši kosi posestva naših kmetov leže preko meje v inozemstvu ob meji ali pa nekoliko oddaljeni od meje. Ti kosi so za naše kmete življenske važnosti, ker na njih pridelajo največ pridelkov za svoje preživljanje. Po neki nam neumevni odredbi pa morajo naši kmetje plačati carino za one pridelke, ki jih hočejo pripeljati iz svojih posestev v inozemstvu semkaj na svoj dom. Ker je ta carina visoka, v mnogih slučajih presega celo vrednost pridelka, so primorani kratkoma pustiti te pridelke propasti v inozemstvu ali pa jih pod ceno prodati, sami pa so navezani na pomanjkanje, da celo na stradanje. Nujno in vljudno prosimo, da se izda odredba, po kateri morejo naši dvo-lastniki svoje pridelke iz zemlje, ki jim leži v inozemstvu, semkaj spraviti brez carine. Ako se ne izdajo te odredbe in odpravi to neumljivo pobiranje carine, ne bo nikdar narod ob meji zadovoljen, edino zadovoljen narod pa je najuspešnejši čuvar meje.

2) Dohodek prekmurškemu kmetu nosi le živinoreja. Cena živini pa je izmed vseh predmetov sorazmerno najbolj padla in vsled tega vrgla naše Prekmurske kmete, četudi so bili preje trdni, v beračijo. Vzrok temu padcu ceu je kontingentiranje izvoza v Avstrijo, kamor je šla ves čas predvsem živina iz Prekmurja. Ker nima naš kmet prodati drugega nego živino, vljudno in ponovno prosimo, da se pri dodelitvi kontingenta za izvoz živine v Avstrijo predvsem upošteva naše Prekmurje.

3) Na nižji gimnaziji v Murski Soboti poučuje radi redukcij sedaj le en profesor, ostale učne moči so supletanti in predmetni učitelji. Ti morajo poučevati sedaj celo predmete, za katere niso kvalificirani, nekateri predmeti se pa v tekočem šolskem letu sploh ne poučujejo. V interesu naše učeče se mladine, ki ima biti bodoči voditelj naroda prosimo, da se nujno na nižjo realno gimnazijo v Murski Soboti imenuje zadosti kvalificiranih učnih moči.

4) Nujna definitivna rešitev agr. reforme je ena glavnih zahtev našega prekmurskega gospodarstva. Danes naši agrarni interesi ne vedo, kaj in koliko zemlje njim ostane, zato si to niti ne upajo dovolj intenzivno obdelovati. Naravno, saj vsaka nesigurnost dela človeka malodušnega, zato vljudno prosimo, da se čimpreje odpošlje semkaj ambulantna komisija, ki bo v smislu zakona o likvidaciji

agrarne reforme definitivno rešila to nesigurno stanje.

5) Izvoz največjega dela našega sreza je usmerjen proti Muri in preko nje dalje. Ta promet gravitira na Petajnce, kjer preko Mure še danes vozi le brod in vzdržuje promet, ki odgovarja potrebi po velikem mostu. Vsa leta sem že prosil naše ljudstvo, da se pri Petajncih zgradi most, a dalje nego do študiranja tozadevnih načrtov se ne pride. Zato vljudno prosimo, da se zadeva pospeši in ta most čimpreje zgradi.

6) Po zakonu o spremembi zakona o trošarinah in taksah ne smejo občine razum mestnih pobirat na vino večje trošarine nego 50 Din od enega hl. Tozadevna določba v zakonu govori pri tem o občinah, ne pa tudi o trgih. Vendar je izšlo pojasnilo, da spadajo semkaj med te omejitve tudi trgi. Ako bo ta zakon obveljal, bo mnogo naših podeželskih občin, predvsem trgi, moralo s prihodnjim novim letom znižati trošarino na 50 p. Ako bo ta predpis obveljal, bo prišlo znižanje trošarin v korist krčmarjev, ker ni računati, da bodo le ti dražje plačevali vino pri vno-gradniku ali ga v svojih obratih cenjeje prodajali. Na drugi strani pa bodo morale občine povišati svoje občinske doklade, kar pa je proti načelom pametnega občinskega gospodarstva ter proti odredbi ministrstva

financ, da se občinskih doklad ne sme zvišati. Ni po našem naziranju tehtnega razloga, da se ne bi občinam i v nadalje dovolilo, da pobirajo trošarino v dosedanji izmeri. Zato prosimo, da se nujno izda odredba, da smejo podeželske občine, vsaj trške, pobirati trošarino v dosedanji izmeri ali vsaj en dinar od litra vina. Zadeva je nujna, ker morajo občine svoje proračune za leto 1933 že sestaviti.

7) Vsled goste obljudenosti Prekmurja ne morejo vsi naši ljudje najti doma svojega zaslужka in kruha. Primorani so hoditi od spomladi do jeseni na sezonska poljska dela drugam, predvsem v inozemstvo. Svojčas so hodili na Madžarsko, ki pa je pred leti to preprečila. Sedaj so navezani na Francijo in Nemčijo. Vljudno prosimo, da Kr. vlada i v nadalje stori vse možno, da bodo mogli naši prekmurski poljski delavci i v prihodnjem letu v kar največjem številu oditi na sezonsko delo v Francijo in v Nemčijo.

Naš srez je bil eden izmed onih, ki je dal 8. novembra 1931 pri volitvah odstotno največ glasov. S tem so naši ljudje nedvoumno dokumentirali javno svojo državljansko zavest. Sklicujemo se na to dejstvo s prošnjo, da se to upošteva pri reševanju potreb našega ljudstva, ki ne stavi takih zahtev, ki se ne bi dale izvesti.

POLITIČNI PREGLED

Jugoslavija. Stalni odbori sestavljajo, so se po zadnji izvolitvi konstituirali. — V četrtek, dne 3. t. m. je v soglasju z vsemi člani kabineta, ministrski predsednik dr. Milan Sršić podal demisijo celokupne vlade. Nj. Vel. kralj je ostavko sprejel. Ostavka vlade je bila v zvezi z definitivno organizacijo J. R. K. D., z novim konstituiranjem Narodnega predstavništva in z novim konstituiranjem predsedstva poslanskega kluba. Mandat za sestavo nove vlade pa je bil ponovno poverjen g. dr. Sršiću. V novi vladi, katero je sestavil in ki je bila že zaprisežena, so se izvršile nekatere spremembe, tako predvsem v trgovinskem ministristvu, kjer je zamenjal dosedanega trgovinskega ministra g. Mohoriča, minister n. r. dr. Ilija Šumenkovič. Ministra gg. dr. Albert Kramer in Ivan Pucelj sta ostala na svojih dosedanjih položajih s tem, da je g. dr. Kramer določen za stalnega namestnika ministrskega predsednika. G. Mohorič odhaja z vsemi znaki najvišjega priznanja za svoje delo. Nj. Velj. kralj ga je povodom postavitve na razpoloženje odlikoval z lento Jugoslovanske krone, torej z odlikovanjem, ki ga dobivajo običajno le ministri po daljšem službovanju. — Trgovinski minister je ukinil odredbo o navodilih za obvezno zavarovanje potnikov od strani avtobusnih podjetij. — V Mariboru se je vršilo veliko manifestacijsko zborovanje. Udeležba iz Maribora in okolice je bila zelo ve-

lika. Na zborovanju so bili navzoči ministri dr. Kramer in Pucelj ter številni senatorji in narodni poslanci. — V Beogradu se je vršilo razvitje zastave invalidskega udruženja, ki jo je poklonil našim invalidom Nj. Vel. kralj. — Notranji minister je predložil Narodni skupščini v proučevanje načrt zakona o občinah.

Nemčija. Zadnje nedeljo so nemški volilci stopili letos že petič k volilnim žaram. Volili so zopet novi državni zbor. V splošnem je bila (mnogo manjša) volilna udeležba, kar se je pokazalo že pri agitacijah. Volitve so potekle v splošnem mirno, le po nekod je prišlo do manjših spopadov, ki pa niso zahtevali človeških žrtv. Značilno je, da je Hitler pri teh volitvah zelo nazadoval ter ima od prejšnjih 250 mandatov le še 195 ali za preko 2 milijona manj glasov. Na glasovih pa so pridobili nemški nacionalci in komunisti. Volitve so pokazale, da je večina nemškega ljudstva proti sedanji Papenovi vladi.

Španija. V zadnjem času se je mudil v Madridu francoski ministrski predsednik Herriot. Ob tej priliki so bile podpisane razne konvencije med Španijo in Francijo. Spricho Herriotovega poseta v Madridu, se bo prav gotovo izpremenila smer španske zunanje politike. — Borba proti cerkvi zavzema v Španiji vedno ostrejšo obliko. Nasprotniki vere zažigajo cerkve, pri čemur pride tudi do spopadov med prebivalstvom samim.

Romunija. Romunska vlada je prosila poljsko vlado za posredovanje glede obnovitve pogajanj s sovjetsko vlado, za sklenitev pogodbe o nenapadanju. Poljska vlada je prošnjo odklonila, ker se noče vmešavati v pogajanja.

Poljska. Iz zdravstvenih razlogov je odstopil zunanji minister Zaleski. Za novega zunanjega ministra je bil imenovan polkovnik Josip Beck. Ostavka Zaleskega pomeni silno važen dogodek v poljski politiki, saj je bil zunanji minister od l. 1926. naprej.

Izjava.

Podpisani Bohar Adam, trgovec in izvoznikar v Dolnji Lendavi izjavljam na oglas in članek, objavljen v Novinah dne 6. novembra 1932 št. 44., sledeče:

O priliki mojega potovanja skozi Črensovc me je dal poklicati k sebi g. Klekl Jožef župnik v pok. ter me vpraševal o zadevi izvoza živine. Pojasnil sem mu, da sem bil sprejet po shodu v Beltincih zelo prijazno od g. ministra dr. Kramerja, ki mi je obljubil pomoč glede izvoza in je to svojo obljubo izpolnil. Navedel sem tudi, koliko sem po shodu v Beltincih izvozil. Nato me je vprašal g. Klekl, ali bi jaz izvažal živino v Avstrijo, ako mi spravi zadruha v Črensovcih kontingent in po kakem ceni bi živino kupoval. Nato sem odgovoril, da sem vedno pripravljen izvažati živino, če le morem in sicer po ceni 4 do 6 Din za prvovrstno blago.

Ker je v članku Novin navedenih več netočnih in neresničnih podatkov, jih tem potom popravljam:

1.) Po shodu v Beltincih sem prejel kot prvi kontingent en vagon goveje živine dne 21. septembra 1932. To živino sem kupil po ceni 4—4.50 Din. po kg, le en komad sem kupil od Solar Petra, posestnika v Nedelici, pa Din 5.

2.) V prihodnjih šestih tednih sem dobil štirikrat kontingent za izvoz telet in svinj, in sicer 40—50 komadov telet ter po 2000—3000 kg svinj; dvakrat v tem času pa nisem zaprosil za izvoz telet in svinj;

3.) kontingenta za izvoz goveje živine nisem radi tega dobil, ker zahteva izvozni institut od izvoznikarjev, da morajo izvažati živino tudi v Italijo in ako to dokažejo, potem se šele upošteva njihova prošnja za dodelitev kontingenta za izvoz goveje živine v Avstrijo. O tem sem bil uradno veččen potom sreskega načelnika Dolnji Lendavi. Ker pa v Italijo mal trgovec doslej nisem mogel izvažati, naravno tudi nisem mogel dobiti dovoljenja za izvoz goveje živine v Avstrijo;

4.) Izjavljam javno, da sem dobil vse dosedanje kontingente izključno po posredovanju g. narodnega poslanca Hajdinjaka in sreskega odbora JRKD v Dolnji Lendavi, ki so se zavzeli v interesu naših kmetov zato, da dobim jaz kontingent in in-

tervenirali ponovno pri g. ministrih, g. banu in izvoznemu institutu pismeno in ustmeno, za kar se jim tem potem najiskrenejše zahvaljujem;

5.) ni res, da bi se za dodelitev kontingenta zame potegovala s kakim uspehom Agrarna podpora zadruga v Crensovcih, o kateri dobro vem, da tega sploh ne more doseči;

6.) glede cen izjavljam, da bodem plačeval telice in svinje po najvišjih dnevnih cenah, ki so sedaj od 6-7 Din. kg; govejo živino za izvoz v Avstrijo, bodem plačeval po višjih cenah, za izvoz v Italijo, pa po nižjih cenah, kakor bode pač kvaliteta živine. Kupoval bodem od vsakogar, pri komur bodem našel za izvoz primerno živino, oziral se pa bodem v znak hvaležnosti edino le na vse upravičene želje sreskega odbora JRKD v Dolnji Lendavi.

Dolnja Lendava, dne 7. nov. 1932.

BOHAR ADAM, l. r.

Murska Sobota

— **Osebna vest.** Kapetan I. kl. tukajšnje vojaške čete g. Gavrilović je premeščen. V dobi svojega dolgoletnega bivanja med nami si je pridobil simpatije med najširšimi sloji prebivalstva. Nekaj časa je bil tudi član uprave tukajšnjega Sokola. Na njegovem novem službenem mestu, v njegovem rojstnem kraju, mu želimo mnogo uspehov!

— **Požigalec zopet na delu.** V torek, v večernih urah se je zopet oglasil znak požara in ljudstvo je trumoma pohitelo proti župnišču, na čigar dvorišču je gorela oslica slame. Hitremu nastopu gasilcev se je zahvaliti, da se ni vnela sosednja slama kakor tudi gospodarska poslopja, ki so stala v bližini. Posrečilo se je slednjič požar udušiti in odstraniti vsako nevarnost. Vse okoliščine pričajo, da je bil ogenj podtaknjen od zlobne roke, ker je kaka nesreča skoro izključena. Značilno pa je, da je prav v letošnjem letu v našem mestu bilo že mnogo oslic v plamenu in mogoče je bil tudi tokrat zločinec na delu, ki ima tudi ostale požare na vesti. Ba je so zlikovcu že na sledu.

— **„Navaden človek“** je naslov šaloigri, ki jo vprizori tukajšnji Sokol, v soboto, dne 12. novembra ob pol 9. uri. Predstava velja še za lanskoletni abonma. S to predstavo stopa agilni dramatični odsek zopet pred občinstvo in upamo, da bo tudi letos deloval v splošno zadovoljstvo javnosti.

— **Miklavževe in božične razglednice,** ki jih je založila Sokolska Matica, se dobé v trgovini Hahn.

— **Zopet nekaj za otroke** pripravlja lutkovni odsek našega Sokola. Nedeljo popoldne ob 3. uri vprizori v Sokolskem domu igro: „Vrag žena.“ Naši malčki bodo prav veselji tega sporočila, saj jih čakajo zopet zabave in zlatega smeha, česar pač nikoli ne branijo. Pridite!

Dolnja Lendava

— **Martinov večer.** Rdeči križ v Dol. Lendavi priredi Martinov večer v nedeljo dne 13. t. m. Na programu so najrazličnejše točke kulturnega in tudi zabavnega značaja. Čisti dohodek je namenjen za dobrotelne svrhe.

— **Predavanje o štednji.** Naša šolska zadruga sta priredila predavanje o štednji 4. novembra v meščanski šoli. Predavali so gg. Farazin, Horvat in Verbanjšek. Udeležba je bila precej velika.

— **Vodna zadruga.** Novoimenovani odbor Vodne zadruge je imel minulo nedeljo prvo sejo. Seja je trajala nad štiri ure in so bili doprineseni zelo važni sklepi. O seji bomo poročali prihodnjič obširneje, ker bo to zanimalo vse interesente vodne zadruge.

— **Kuhinja za učence** tukajšnjih šol se otvori te dni. Kuratorij se je konstituiral in je predsednik katehet g. Verbanjšek, tajnik g. Dobernik in blagajničarka g. Brünnerjeva.

Prehranjevalna akcija.

Na intervencijo g. poslanca Benka je ministrski svet odobril prevoznice za $\frac{1}{4}$ vožnjo in sicer za: 150 vagonov sena, 30 vagonov koruze in 10 vagonov otrobi, ki so določeni za mursko-soboški srez.

Seno bo že prihodnji teden prispelo in bo po 50 Din stot. Kmetje, ki ga bodo vzeli, bodo prav zadovoljni, saj je izbrane vrste. Za to prehranjevalno akcijo je sreski kmetijski odbor dal 70.000 Din. podpore.

Do sedaj je bilo prijavljeno od občin le za 40 vagonov sena, radi tega se občine ponovno pozivajo, predvsem one, ki še niso poslale prijavitelja, naj to **takoj napravijo**, da dobijo potrebno količino krme.

DOPISI

— **Dobrovnik.** Murska Krajina je že pisala o pripravi za napeljavno telefona v našo občino. Kako velikega pomena je telefon v občini, ki ima velik okoliš, ni treba povdarjati. To je uvidela tudi oblast. Da dobi naša občina telefon, je na prošnjo naše krajevnne organizacije, napravil potrebne korake tudi g. poslanec Hajdinjak. Zadeva je sedaj tako daleč dozorela, da je pristojna oblast pripravljena napraviti telefon, ako občina prispeva obljubljenih 10 tisoč dinarje. Na občini je tedaj, da drži svojo obljubo in da da teh 10 tisoč D. Naša občina je razmeroma z drugimi občinami bogata, saj doslej ni poznala nobenih občinskih doklad; vse obč. izdatke je krila z dohodki od obč. premoženja. Upamo torej, da bo občina kmalu dala ta denar, da se lahko z delom čimprej prične.

— **Odranci.** Vse občuduje našo lepo šolo. Res je šola lepa, a stala je veliko in občani smo zelo obremenjeni z dajatvami za šolo. Vendar pa še nismo obupali. Dobili smo nekaj podpore po posredovanju g. poslanca, kar nam je silno dobro prišlo. Da pa zamoremo izplačati vse podjetnike čimprej, si nismo mogli pomagati drugače, kakor da smo najeti posojilo. Ali kje dobiti v današnjih časih posojilo, ko se niti vloge ne izplačujejo povsod? To je bilo res nad vse težavno vprašanje, ki nam je delalo sive lase. Po posredovanju našega rojaka g. poslanca pa se nam je hvala Bogu tudi to posrečilo. Dobili smo večje posojilo na daljši čas od mestne hranilnice v Ljubljani, pod zelo ugodnimi pogoji. Večje vsote denarja dobiti na posojilo pri denarnih zavodih je danes res skoraj nemogoča stvar, tem večji je tedaj uspeh, da

smo mi lahko dobili nujno potrebno posojilo. Ljubljanska mestna občina je s tem činom res pokazala, da ima srce tudi za Prekmurje, da nam hoče priskočiti na pomoč. Zahvaljujemo se g. poslancu za njegovo pomoč, ki je omogočila, da se plačevanje na ta način lahko prenese na poznejša leta, ko bodo, upamo, boljši časi.

— **Banuta.** Pretekli teden, v torek zvečer, je nenadoma začela goreti velika oslica sena last Sumske uprave. Ogenj je bil sigurno podtaknjen, drugače se ne more tolmačiti, kako je nastal požar. Prišli so gasilci iz okoliških vasi, vendar se goreče seno ni dalo pogasiti, ampak se je žarilo še drugi dan. Škoda je precej velika, zlasti sedaj, ko je tako pomanjkanje krme.

— **Filovec.** Vendar enkrat smo dobili župana v občini. Kakor je znano, je že minulo spomlad umrl župan Horvat. Od tistega časa pa doslej je vodil županske posle podžupan g. Ošlaj. Sedaj je oblast imenovala g. Ošlaja za župana, na izpraznjeno mesto svetovalca pa je imenoval g. Ošlaj Joško.

— **Žiški.** Novine so prinesle vest o izprembebi v obč. odboru, ki se je izvršila. Iz te vesti se vidi, da Novine jako peče, da so bili nekateri odborniki razrešeni. Istina pa je, da smo agr. interesi z zadovoljstvom vzeli na znanje to izpremembo. Novine se pa na prikrit način norca delajo iz novih odbornikov, češ da je bil imenovan „oštariš“. Vprašamo Novine, ali ne sme biti v obč. odboru „oštariš“, ki plačuje velike davke? Kaj pa je to „bališ“? Novine pravijo, da je obč. odbornik g. Špilak Matjaš neki „bališ“. To je tudi neka cona, s katero hočejo Novine smešiti poštene ljudi. Res je, da je g. Špilak pošten in dober gospodar. Vseli nas, da so se Novine zopet enkrat pokazale v pravi luči. Tisti, ki se ne pokoravajo slepo gospodom pri Novinah, so za nje seveda manjvredni ljudje!

— **Radmožanci.** Pri nas imamo samo eno gđ. učiteljico. Ni mogoče da bi samo ena učna moč mogla učiti toliko otrok. Prosili bi prosvetno oblast, da namesti pri nas kakega učitelja.

— **Mala Polana.** Prejšnji teden je v Bukovju odprl novo trgovino g. Balažič Franjo, trgovec z mešanim blagom. Nastanil se je v Nemešnjakovi hiši nasproti pošte. Trgovina je bila za naš kraj prepotrebna in je bila to že davna želja vseh, saj v vsej občini ni bilo prodajalne. Upamo, da bo g. Balažič znal postreči vsem dobro in obilno. S tem pa bodo tudi moški dobili bližje trafiko in gospodinje svoje potrebščine za gospodinjstvo. Želimo mnogo sreče! — Z 20. oktobrom je bila imenovana za učiteljico na tukajšnjo šolo ga. Zimmerjeva. Doslej je hodila poučevati v Nedelico. Da bi dosegla največje uspehe in se počutila med nami zadovoljna! — Niže mlina, v Starij, tako pravimo tem travnikom, je rastlo letos mnogo gob. Gobe so sedaj pobrali. — Ob Črncu pelje pot v Lendavo, le to je škoda, da nam je skoro nemogoče, da bi se podali tja. Črnci ni prestopil bregov, a kljub temu je tamkaj takšno blato, da skoraj onemogoči vsak promet. Po dnevi se še najdejo redki izhodi, po noči pa naj nihče ne hodi tamkaj, kar je nevarnost, da se pogrezne. . . . Prav iz srca bi želeli, da se ta pot popravi. Poleti naj se kamenje iz Črnca nakupi po ajej in bi se s tem omogočilo, da bi cesta bila pripravna za vsako vozilo. Pa recite, ki tukaj hodite, da ne bi bila to prav vesela novica za naš kraj!

Pravi pot za dosego lenih

belih zob

kakor tudi istočasna odstranitev neokusno barvanega zobnega obložka je sledeč: Iztisnite malo količino Chlorodont zobne paste na suho Chlorodont zobno ščetko (t. j. specialna ščetka z zobnim rezom), drgnite svoje zobe od vseh strani, kakor tudi od zgoraj na vzdol. Pomocite šele nato ščetko v vodo, ter izplaknite si usta temeljito, grgrajte s Chlorodont ustnovodo. Uspeh je presenetljiv! Neokusna barva zobnega obložka je izginila in ostane vam v ustih prijeten svež občutek. Zahtevajte izrecno Chlorodont zobno pasto. Tuba Din. 8.— in Din. 13.—. Dobiva se povsod.

— **Pertoča.** Minulo nedeljo, dne 6. novembra zvečer ob pol 7 je iz neznanega vzroka izbruhnil požar pri Ferko Francu v Pertoči šte. 76. Da je zgorela samo strešna greda in kar je bilo na podstrešju, se je zahvaliti ropočkim gasilcem, ki so bili prvi na licu mesta in s svojim požrtvovalnim delom v kratkem času lokalizirali požar. Da so pa prvi prišli k požaru je pripisati temu, da je brizgalna v zadnjem času preseljena na tako mesto (na hrib) odkoder se lahko hitro postavi na zaželeno mesto.

— **Kruplivnik.** Krajevni šol. odbor je popravil letos šolsko poslopje in izvršil še razna druga dela. Predvsem je uredil zapuščeno šolsko drevesnico, ki obeta lepe uspehe. Cepilo se je dobre sorte, ki najbolj uspevajo pri nas, česar smo prav zadovoljni. Pouk na šoli je bil v dveh razredih začasno ukinjen radi enega slučaja davice.

— **Gosp. Dr. Lukman,** banov. zdravnik je izvršil zdravniški pregled vseh šoloobveznih otrok. Predaval je o nalezljivih boleznih, kako se jih obvarujemo in kako naj jih zatiramo. Predavanje je bilo za tuk. razmere dobro obiskano. Želeti pa bi bilo, da bi se ljudstvo takih predavanj še v večjem številu udeležilo.

— **Vučja Gomila.** Rodovniški odsek v Vučji Gomili je priredil dne 24. oktobra razstavo rodovne živine, združeno s premovanjem. Razstavljenih je bilo 37 rodovniških krav, 3 bik in 2 telci nad 1½ leta stari in 10 kom. mladine. Prostor je bil prav primerno izbran in lepo okrašen, tako, da je razstava napravila prav dober utis. Živinorejci so dobili prav lepe premije in so lahko na svojo živino ponosni. Prve nagrade za krave so dobili posestniki Pörš Franc, Malačič Štefan in Hajdinjak Janez in sicer po 200 Din. Za bika je dobil prvo nagrado Pörš Franc 300 Din. Tudi na ostalo živino so se sprejeli mnogi, današnjim časom, prav lepe premije. Za uspelo prireditve se imamo zahvaliti predvsem državi, ki je prispevala 1300 Din, banovini, ki je prispevala 1100 Din, sreskemu kmet. odboru, ki je prispeval 700 Din in narodnemu poslancu g. J. Benku, ki je prispeval 100 Din. Bil je to za nas kmetijski praznik, saj se je zbralo ob tej priliki precej ljudi. Komisiji, ki je požrtvovalno pregledovala živino od 10-14 ure, se imamo zahvaliti, da so izločili prvovrstno in dobro živino, od katere bomo morali vzrediti nov zarod.

— **Rogaševci.** V kratkem času dveh mesecev nam je naše Sokolsko društvo pokazalo kaj se zamore napraviti v kratkem času z marljivim delom in krepko voljo. V začetku meseca oktobra se je v prav lepem številu udeležilo lahkoatletskih tekem v Mariboru in br. Marič Jože nam je dokazal, da je v vseh panogah lahke atletike dobro podkovan. Zasedel je šesto mesto in obljubil nam, da si bode v bodoče prizadeval, da se nekoliko naprej pomakne. Nekoliko slabše, toda vseeno prav častno sta se odrezala br. Lovenjak Franc, katerega je spremljal „kokot“ in br. Holšedi Avgust, ki se ni ustrašil dolge poti v Mursko Soboto (28 km) do bližnje železniške

postaje, ampak je kar peš mahnil tja. Takšnim bratom vsa čast in drugi naj si jih vzamejo za vzgled! — V nedeljo, dne 30. oktobra pa nam je dramski odsek uprizoril igro „Mlinar in njegova hči“. Pred igro nam je br. prosvetar v jedrnatem, domoljubla prežetem govoru obrazložil pomen bitke na Kumanovem. Igra je sijajno uspela. Četudi so bili skoraj vsi igralci prvič na oderskih deskah, se jim je to zelo malo poznalo. Prizadevali so si vživeti se v vloge in posrečilo se je to, ne samo posameznikom, ampak vsem. Brhki Konrad nam je prav mojstrsko podal vso bol nesrečno zaljubljenega fanta. Na licih Marice se je jasno videl oni notranji boj, ki se je vnel med njeno ljubeznijo do očeta in ljubeznijo do fanta. Porentovi sestri se je videlo koliko trpi ob tem, da ne more pomagati svoji nečakinji. Povsem zadovoljivo je bila podana uloga Konradove matere. Da je slika v gostilniški sobi dobro izpadla sta preskrbela gostilničar in njegova mlada ženica. Scenerija je bila prav odlična, za kar gre zopet zahvala igralcem samim, ki so si sami skoraj vse preskrbeli in napravili. Prostor, kjer se je igra vršila je bil nabito poln občinstva, ki je z zanimanjem sledilo poteku igre in z viharimi aplavzi nagrajal igralce. Tudi finančna plat igre je zadovoljiva. Med odmori nas je zabaval tamburaški odsek društva „Glas Prekmurja“ s sviranjem narodnih komadov. Ako bodo telovadci in igralci še nadalje pokazali toliko volje do dela in napredka kakor dosedaj, tedaj bode naše Sokolsko društvo z krepkimi koraki korakalo naprej in naša obmejna Sokolska postojanka bode v kratkem času postala krepka trdnjava Sokolskega dela. — Sedaj se Sokolsko društvo pripravlja na čim svečanejšo proslavo ujedinjenja. Zopet bomo imeli priliko videti delo in narodno zavest naših članov! Na svidenje! — jaz —

Izvoz živine.

Naši izvozničarji se pritožujejo, da ne morejo izvažati nakupljeno živino. Naj jim bo v vednost, da je sedaj v Italijo prost uvoz živine brez vsakega kontingenta. Nekateri tvrdke v naših krajih so že izvažale v Italijo in to že po 400 do 500 glav. Iz Zagreba, Zlatara, Koprivnice prihajajo trgovci po živino v naše kraje, katero po tem izvažajo v Italijo. In naši izvozničarji? Zakaj tem trgovcem ne stopijo na pot, da bi bila večja konkurenca, kar bi gotovo prav ugodno vplivalo na ceno naše živine.

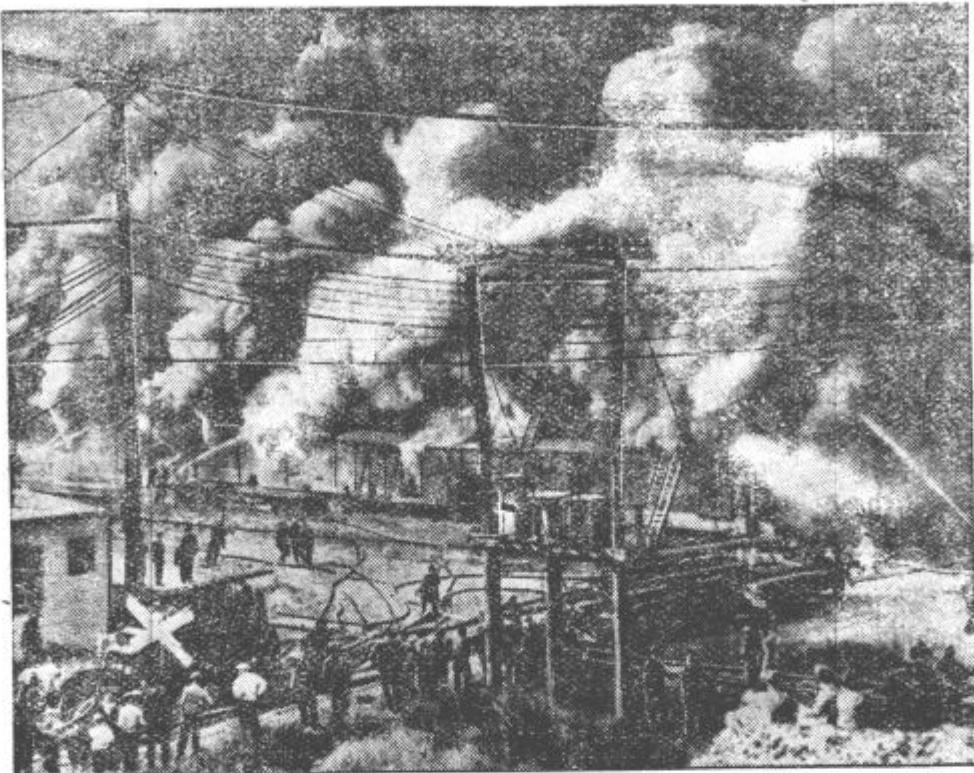
Če še ne veš...

da je v Parizu zaletel v tramvajski vlak tovorni avtomobil s 25 sodi bencina. Avtomobil se je takoj vnel. Sodi so po vrsti eksplodirali in pri tem je bencin popolnoma oškropil hiše v sosesčini, ki so se prav tako vnele. Tri hiše so popolnoma pogorele. Med ostanki tovrnega avtomobila so našli zglenelo truplo šoferja, da je Anglija poslala Franciji 645 kg zlata v vrednosti 11 milijonov frankov,

da je tajfun (vihar), ki je divjal na Anamski obali zahteval 300 človeških žrtev. Ceste in brzojavne proge so uničene, ponekod se je moral celo ukiniti železniški promet,

da so Paragvajci ineli od začetka vojne z Bolivijo okoli 250 mrt-

25.000 ton sladkorja uničil ogenj

V Baltimoreu je izbruhnil požar, ki je uničil 25.000 ton sladkorja, ogromen delež pridelka letošnje ondotne sladkorne letine.

vih in 1000 ranjenih. Izgube bolivijskih čet cenijo mnogo više,

da je število brezposelnih v Ameriki padlo v mesecu septembru za pol milijona. Brezposelnih je sedaj v Zedinjenih državah 11 milijonov,

da je treba širiti naš list in da naj naročniki redno poravnajo mesečno naročnino.

Govor g. ministra Pucelja.

Preteklo nedeljo se je vršil v Novem mestu velik shod JRKD., na katerem je govoril tudi g. minister Pucelj. Iz njegovega govora posnemamo sledeče:

„Vlada si vsestransko prizadeva pomagati ljudstvu, da bi lažje prebrodili sedanje težke čase. Vsi, ki zabavljajo čez prilike pri nas, bi se morali zavedati, da je drugod še mnogo hujše. V bogati Ameriki je 11 milijonov brezposelnih, a nič boljši ni položaj v Angliji in drugod. Če bi se dala gospodarska kriza odpraviti z izprembo vlade, bi se k temu sredstvu gotovo zatele tudi druge države in bi vsak dan, če treba, večkrat menjale vlade. Rešiti nas more samo delo in zopet delo in baš zaradi tega je potrebno, da čim bolj strnemo svoje vrste in z združenimi naporii iščemo leka sedanjim težavam. Vsled znižanja davkov se bo moral znižati tudi državni proračun. Poprej je znašal 14.6 milijard, sedaj pa je bil znatno znižan in novi proračun ne bo znašal več kakor 10 milijard. Vlada bo gledala na to, da zagotovi kredite za javna dela, da tako nudi dela in zaslužka.“

Kakor skromnost poveliča lepoto, tako se poveleča nasmeš z lepimi belimi zobmi, kateri so negovani z divno osvežujočo Chlorodont zobno pasto. Poskus Vas bo prepričal. Tuba Din 8.—

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH
v Murški Soboti
MELODIJA SRCA
(MELODIE DES HERZENS)

Glazbeno vodstvo in kompozicije:
WERNER R. HEYMANN, z uporabljenjem madjarske nar. pesmi.

Režija: HANS SCHWARZ. U gl. ulog.: WILLY FRITSCH I DITA PARLO

Predstave se vršijo: v SOBOTO dne 5. novembra ob 1/9 uri in v NEDELJO, dne 6. novembra popoldne ob 1/4 uri in zvečer ob 1/9 uri.

Organizacija.

Tajništvo mursko-soboške sreske organizacije se nahaja v pisarniških prostorih g. poslanca Benka. Uradne ure so dnevno od 8—12 in od 14—18.

Občni zbori krajevnih organizacij. V smislu člena 14. organizacijskih statuten JRKD se vrše občni zbor kraj. organizacij vsako leto v zimskih mesecih. V pošteved pridejo tedaj meseci december, januar in februar. Kraj. organizacije se naj torej pripravljajo na občne zборе, ki se morajo izvršiti v teh mesecih. Odbori naj takoj razmišljajo o tem in naj pripravijo vse potrebno za redni potek občnih zborov. Krajevne organizacije, ki bi želele, da se njihovih občnih zborov udeleže člani sreskega odbora, naj takoj javijo, kdaj mislijo obdržati občne zборе, da se lahko sestavi približno točen program vseh občnih zborov in se delegirajo delegati za posamezne organizacije. One organizacije, katerih še ni obiskal g. poslanec, naj prijavijo, da žele obisk g. poslanca, da se za nje določijo datum, ki bi lahko prišel v pošteved. Občni zbori so zelo važni za vsako društvo tako tudi za naše organizacije in je treba za nje temeljito pripraviti. Na dejamo se, da se zlasti v tem oziru pokaže potrebna delavnost in okretnost krajevnih odborov. Potrebne in-

formacije se dobe pri tajništvu sres. organizacije.

Nova krajevna organizacija. V lendavskem srezu je ustanovljena 39. kraj. organizacija v Mrtvarjevcih. Predsednik je Dora Franc, strugar, tajnik pa Majer Desiderij. Organizacija šteje 62 članov. Ustanovni občni zbor so obdržali občani sami in je zanj vladalo veliko zanimanje. Gotovo je, da se bodo z redko izjemo organizirali vsi občani. Pozdravljamo najmlajšo našo edinicu in ji želimo obilo uspeha pri njenem delovanju, ki naj bo v korist članom in cele občine.

Vzorna krajevna organizacija. Kakor javljamo na drugem mestu, je kraj. organizacija v Mali Polani pridobila 14 novih naročnikov za Mursko Krajino. Tako ima naše glasilo v tej občini 20 naročnikov, kar je pač znak, kako pojmujejo ti naši člani velik značaj organizatoričnega dela in udejstvovanja. Razveseljivo je tudi, kako se narod zanima za čitanje in zlasti za naš list, ki je pokazal, da hoče biti v resnici glasnik našega ljudstva in njegov zagovornik. Krajevni organizaciji in njenim voditeljem čestitamo in jih postavljamo za vzgled drugim bratskim organizacijam.

Sklepi beltinske seje sreskega odbora. Predsednik je omenil delovanje ljudi, ki so delali vedno, proti interesom Prekmurja in zlasti našega sreza. Obstojali so načrti, da bi se naj naš srez razdelil in priključil k trem sosednim srezom. Ti ljudje so pa tudi napadali čast posameznikov in jih proglasili za anacionalne, dasi sami niso imeli nobene nacionalne kvalifikacije. Sprejet je bil sklep, da se ponovno vložijo energični protesti, da se jim onemogoči vsako zahrbtno delovanje.

Mnogo medžimurcev ima na naši strani agr. zemljo. Ker pa naš narod ni v popolni meri nadeljen z isto, je bil sprejet sklep, da se ta zemlja, kolikor je možnost dopušča, dodeli domačemu prebivalstvu.

Korektura banovinske in sreske meje ob Muri je zelo aktualna za naše vasi Dolnjo Bistrico in Hotizo. Bednjaj je sicer sedaj priključen, vendar pa je treba to akcijo izpeljati do konca. Doprinešen je bil sklep, da se podvzamejo potrebni koraki, da se vse ozemlje, ki spada tostran Mure in je v izključni lasti Prekmurcev, priključi k najbližjim občinam. Tozadevne vloge teh občin se morajo vsestransko podpreti.

Nadaljni sklep je bil, da se stavi primeren predlog na občine in na druga višja oblastva, da se zniža pristojbina za mesta na sejmeščih. Cene živine so nizke in največkrat kmeti živine ne proda, a plačati pa mora veliko pristojbino za mesto. Te pristojbine se naj z novimi proračuni primerno znižajo.

To so v glavnem sklepi, ki še niso bili objavljeni. Odborova eksekutiva pa je tudi te sklepe izvršila in jih je sporočila na merodajna mesta.

Izjava

Podpisana Kranjec Josip Ernest, posestnika v Lončarcih prekličeva trditve, radi katerih je tožil g. ev. duhovnik Leopold pri vkrajnem sodišču. Murski Soboti in prosi za zlitv tem potom oprosteno.

Lončarovci, 9. nov. 1932.

KRANYEC JOŽEF
KRANYEC ERNEST

Pravila

ZDRUŽBE TRGOVCEV za srez Murska Sobota.

(Nadaljevanje.)

Če se izpraznijo naenkrat vsa mesta v upravi, imenuje ban na predlog zbornice komisarja, ki takoj skliče skupščino, ki izvoli novo upravo skladno s členom 45 teh pravil.

Če se član uprave trikrat zaporedoma brez predhodnega opravičila ne udeleži seje, se smatra, da je odstopil. V tem primeru je za njegovo mesto poklicati namestnika.

Nadzorstveni odbor.

Člen 29.

Nadzorstveni odbor je kontrolni organ uprave združbe za vse vrste njenega poslovanja.

Nadzorstveni odbor sestoji iz najmanj treh članov. Člani nadzorstvenega odbora se volijo na letni skupščini z absolutno večino glasov prisotnih članov za tri leta. Na isti način se volijo tudi namestniki članov nadzorstvenega odbora.

Člen 30.

Dolžnost nadzorstvenega odbora je, da pregleda pred letno skupščino poslovanje uprave, zlasti v stvareh finančnega značaja, da pregleda blagajniške knjige in preizkusi proračun in sklepni račun in da poda o njih in o vsem poslovanju združbe kakor tudi o delovanju uprave redni skupščini svoje poročilo.

Nadzorstveni odbor sklepa polnoveljavno, če je v seji prisotna večina njegovih članov.

Vsak član nadzorstvenega odbora ima pravico, prisostvovati vsem sestankom uprave, kjer ima tudi pravico govoriti.

Odredbe členov 25., 27. in 28. teh pravil veljajo smiselno tudi za nadzorstveni odbor.

Odbori ali odseki.

Člen 31.

Združba sestavi stalne odbore ali odseke za naslednje stroke (branše svojih članov):

ako se izkaže potreba za: trgovce z živino in trgovce z perutnino in jajci.

Ti odbori ali odseki razpravljajo o vprašanjih, ki zanimajo posebno dotične stroke, a ne segajo v obče interese združbe, kakor tudi o vprašanjih, ki jim jih uprava poveri. Člane teh odborov volijo člani združbe, ki pripadajo dotični stroki. Po teh vprašanjih lahko izdajajo sklepe, ki jih izvršuje uprava združbe. Za delovanje teh odborov ali odsekov sme predpisati združba poseben pravilnik. Ta pravilnik odobruje zbornica.

Člen 32.

Združba lahko ustanovi po potrebi tudičasne odbore za razpravljanje poedinih konkretnih vprašanj. Ti odbori so samo pomožni organi uprave. Pri seji uprave, na kateri se sklepa o kakem predlogu odbora, sme biti navzoč poročevalec odbora s pravico do besede.

Poverjenišтва.

Člen 33.

V krajih, kjer je najmanj 25 članov združbe, v ostalih krajih pa, če smatra uprava to za potrebno, se ustanove poverjeništa združbe.

Naloga teh poverjeništev je, da podpirajo upravo pri vpisovanju in evidenci članov, pri sklepanju učnih pogodb, pri izvrševanju sklepov skupščine in uprave, pri skrbi za pobiranje članskega vloga (članarine) in članskih prispevkov, pri zastopanju združbe v vseh upravnih poslih, kolikor to uprava od njih zahteva ali jih za to pooblasti.

Člen 34.

Poverjenišstvo sestoji iz treh oseb, ki jih voli uprava izmed članov združbe iz dotičnega kraja in eventualno temu prideljenega področja. Mandat članov poverjeništa je po trajanju nedoločen.

Poverjenišstvo sme biti po potrebi pozvano na sejo uprave; toda v teh sejah člani poverjeništa nimajo pravice glasovati.

Imena izvoljenih članov poverjeništa se morajo takoj po izvršeni volitvi priobčiti z objavami v vseh krajih področja dotičnega poverjeništa. Ta imena se morajo priobčiti tudi zbornici, preko občega upravnega oblastva prve stopnje pa tudi banski upravi.

Živinorejsko premovanje v Beltincih in Dolnji Lendavi.

Dne 3. novembra t. m. je bilo rodovniško premovanje in pregled živine v Beltincih in dne 4. novembra t. m. pa v Dolnji Lendavi. Prvo prireditelj je priredil rodovniški odsek v Beltincih, drugo pa rodovniško društvo v Petišovcih. Na razstavo, ki je bila dobro pripravljena je bila prignana skoraj vsa rodovniška živina, to so rodovniške krave, društveni plemenjaki in pa zarod rodovniških krav. Komisija, katere predsednik je bil zastopnik kraljevske banske uprave dravske banovine, g. ing. Wenko, se je ugodno izrazila o naši živini in o delovanju društev. Ponekod se je opazil nedostatek, da so člani slabo vodili mlečno kontrolo, drugod pa pre malo skrbé za odgoj mladine. Vendar je bil ugotovljen znaten napredek od lanskega leta. Rodovniško živino je obenem razstavilo tudi velepossestvo v Beltincih; posebno biki so prav lepi.

V Beltince je bilo prignanih skupno 110 glav, v Dolnjo Lendavo pa 180 glav živine. K uspehu je znatno pripomoglo lepo vreme.

Pri beltinskem rodovniškem društvu je bilo razdeljenih okrog 6000 Din nagrad, pri rodovniškem društvu v Petišovcih pa blizu 11.000 Din premij. Najboljše nagrade so seveda odnesli rejci obeh društvenih plemenjakov. K nagradam so prispevali ministrstvo za kmetijstvo, kraljevska banska uprava dravske banovine, sreski kmetijski odbor v Dol. Lendavi, oba gospoda poslanca in lokalni občani, katerim se društvo za naklonost iskreno zahvaljuje. Za razstavo sta obe društvi izdali okusne knjige.

tnica upravitelstva

G. D. E. Kruplivičnik. Plačano do 31. 12. 1932; pošiljamo.

G. R. M. Črenšovci. List redno pošiljamo, vprašajte na pošti. Pozdrav.

O Higijeni

Primarij Dr. BRANDIEU.

(Nadaljevanje.)

Imamo tudi več slučajev difterije. Posamezni slučaj iz Murske Sobotice so bili takoj oddani v bolnico in takoj cepljeni, doma ostali zdravi bratje ali sestre so bili cepljeni da ne bi dobili to bolezen in tako se je razširjenje te bolezni preprečilo. V nasprotju s tem, so pripeljali bolnika z dežele dva dni po obolenju in kljub temu, da je dotični zdravnik jasno napotil stariše z otrokom v bolnico, so poskušali na vsak način to odredbo izigrati. Konec je bila smrt in jok. Iz Slovenskih goric so prinesli mnogo na davici obolelih otrok, med katerimi je mali Ivan moral zapustiti svojega brata, ki je za njim jokal. Sestrica, katere je s prvimi znaki bolezni kasneje dospela, je ostala.

Smatram za potrebno, opozoriti naše prebivalstvo na deželi na te okoliščnosti, iz katerih je razvidno, da če se nalezljive ali na to sumljive bolezni takoj javijo učitelju, županu, orožniku ali pa zdravniku, omogoči zdravljenje prvega bolnika in prepreči obolenje mnogih drugih, kar znači veliko izgubo časa in denarja, včasih tudi življenja. Kdor skriva nalezljivo bolezen je vreden tudi kazni, katere predpisuje zakon.

Tržne cene

Biki kg od 2 do 4 50 — Din, telice kg od 2 do 4 50 — Din, teleta kg 4 do 5 50 Din, krave kg od 1 do 2—3. Svinje kg 6—7 Din.

V nadrobni prodaji so cene sledeče: govedina kg. 6—8 Din, svinjetina kg. 10—14 Din, teletina kg. 6—14 Din, moka pšenična ogg. kg. 3 50 do 3 75 Din, moka II. kg. 3 25—3 50 Din, moka V. kg. 3.— Din, moka ržena kg. 3 do 3 50 Din, kava surova kg. 50 90 Din, kava pražena kg. 56—140 Din, riž kg. 6—14 Din, sladkor kristalni kg. 15.— Din, v glava h kg. 16.— Din, kocke kg. 17.— Din, bučno olje 1 lt. 14 Din, olje olivno 1 lt. 16—24 Din, sol Kreška kg. 2 50 Din, sol morska mleta kg. 2 75, sol živinska kg. 1 40 Din, milo navadno kg. 9 Din, milo Zlatorog in Gazela kg. 12 Din, milo terpentinsko kg. 14 Din, petrolej lt. 7 Din, sveče pkt. 9 Din.

Cene deželnim pridelkom v tekočem tednu so sledeče: pšenica 1 q 150.— Din, žito 1 q 120.— Din, koruza debela 1 q 165.— Din, koruza čequatine 1 q 130.— Din, oves 1 q 120.— Din, ajda 1 q 90—100 Din, ječmen 1 q 120—130 Din, proso 1 q 110 D, krompir 1 q 40—55 D seno 1 q 60—70 Din, slama 1 q 40—50 Din.

Umetna gnojila: superfosfat 16% 1 q 96.— Din, tomatova žlindra 18/20% 1 q 120.— Din, Nitrofoskal 1 q 148.— Din, kalijeva sol 42% 1 q 182.— Din, apneni prah pri odjemu celega vagona 1 q 18.— Din.

Cement Trboveljski 1 q 67.— Din, cement Splitski 1 q 65.— Din, apno žgano 1 q 36.— Din.

Pridnega dečka sprejemem za vajenca.

VUKAN LUDVIK hotelir
D. Lendava.

POZOR!

Dostavljam na dom medžimurski premog iz novih rudnikov, v vsaki množini. Najlažje in najhitreje si poskrbite ta premog, ako ga naročite pri

TURNAUERJU NA HOTIZI.

Cena premoga 100 kg Din. 33.— Vozim premog od 16 stotov naprej vsako količino. Dostavljam točno in sigurno. Radi velikega povpraševanja po tem premogu, morajo vozniki čisto čakati po dva dni ali se pa vračajo praznih voz.

Poslužite se ugodne prilike in boste brez skrbi.

Premog dostavljamo v Beltince, Mursko Soboto in druge kraje.

Cena prevoza najugodnejša.

ŠIVALNE STROJE

radio aparate, gramafone

in plošče kakor tudi kolesa in vsakovrstne dele dobite

dokler zaloga traja po stari znižani ceni

pri tt. ERNEST ŠTIVAN v Murski Soboti.

